

České a československé právní dějiny

Ladislav Vojáček

Stát v konstituční éře

– periodizace vývoje 1848 – 1918

Základní periodizace

1. Stát a právo na území České republiky do roku 1620
2. Stát a právo v období habsburského absolutismu (1620 – 1848)
3. Stát a právo v konstituční éře habsburské monarchie (1848 – 1918)

Stát a právo v konstituční éře habsburské monarchie (1848 – 1918)

1. Revoluce let 1848 – 1849
2. Bachovský absolutismus
3. Obnovení konstitučního režimu
4. Rakousko-uherský dualismus



Revoluce 1848 – 1849

- téměř celoevropský rozměr
 - protifeudální
 - demokratická
 - národní

Hlavní události celorakouského významu

- povstání ve Vídni
- dualizace říše (personální unie)
- Dubnová/aprílová (Pillersdorfova) ústava
- Konstituanta (**Kroměřížský sněm**)
- **zrušení roboty** (H. Kudlich)
- **císař** František Josef I.
- kroměřížský ústavní návrh
- březnová (**Stadionova**) ústava







„Osvoboditel rolníků“
Hans Kudlich
(1823 – 1917)



Kudlich.

Zrušení roboty

Mým milým národům!

Právě ve Golemannu, že Ode projevem přelomové epochy, milým národům
vychází to, co má být osvoboděním, a to hradí právo národů občanské,
tím že Ode na své zvláštní místě se stává měřítkem práva občanského národů.

Je třeba Ode upřesnit ještě více, než byla, jen proto že byla, zruše-
ním se stává, že se (všechno právo) a Ode se tak musí zrušit, že se
může a se může národům se stává národem při své Ode.

Čtenářům občanským a lidem národů právo přelomové se ve Wessche
Gjete, Gjeit Ode na národ národů i Wessche Gjeit Ode národů
národů, jak národům se národ, národ a i. t. d., národ národů národů
národů, národ Wessche Gjeit a národ národů národů, národ národů, a
Ode národů, jak národ na své národ národů národů, národ národů
Wessche Gjeit a národů.

Ode národů národů národů se Wessche Gjeit národů národů národů
národů a národů. Národ národů národů a národů, národ národů národů
a národů a národů se se národ národů národů, národ národů národů
a národů národů, národů národů národů a národů národů
a národů národů, národů národů národů a národů národů
a národů národů se se národ národů a národů národů a národů
a národů národů se se národ.

23 Golemann str. 13. Wessche 1828.

Ferdinand.



Wesscheberg.

Revoluce v Čechách

- schůze ve Svatováclavských lázních
- kabinetní list z 8. dubna
- Národní výbor
- národnostní konflikt
 - **Psaní do Frankfurtu** (austroslavismus)
- Slovanský sjezd a **pražské povstání**





Pražské bouře po
Slovanském sjezdu

František Palacký



Vývoj na Moravě

- stavovský sněm
- volený sněm
- zrušení roboty
- zemská ústava
 - odpor proti státoprávnímu spojení s Českým královstvím

Ústavní vývoj

- („bratislavská marcová“ ústava 1848)
- dubnová ústava (Pillersdorfova) 1848
- moravská zemská ústava
- kroměřížský návrh
- březnová ústava (Stadionova) 1849
- silvestrovské patenty 1851
- Říjnový diplom 1860
- únorová ústava (Schmerlingova) 1861
- prosincová ústava 1867

Bachovský absolutismus (1849 – 1860)

- Silvestrovské patenty 1851
- absolutistický, centralizující režim
- úsilí o ekonomický rozvoj
- efektivnější státní správa
- nové zákony



Alexandr Bach

Zákonodárství bachovského absolutismu

- série trestněprávních zákonů
- předpisy na podporu podnikání
 - směnečný patent 1850
 - úprava poměrů na venkově
 - horní zákon 1854
 - živnostenský řád 1859
- spolkový patent 1852
- reorganizace územní správy
- konkordát 1855 ad.

Obnovení konstitučního režimu

- rozmnožená říšská rada
- Říjnový diplom 1860
- únorová (Schmerlingova) ústava 1861
- národní hnutí

Dualizace říše

- rakousko-uherské vyrovnání
 - personální unie s prvky reálné, příp. reálná unie
- Předlitavsko
- prosincová/decembrová ústava 1867
- české národní hnutí

Společné orgány pro celou říši

- panovník
(dědičný, politicky neodpovědný, i podíl na zákonodárství)
- tři ministerstva
(zahraničí, vojenství, financí)
- tzv. Delegace
(zástupci uherského sněmu a říšské rady)